

Verduurzaming van de Financiële Sector

Dit position paper is geschreven als bijdrage aan het rondetafelgesprek met de vaste commissie voor Financiën op 17 december 2019

DNB maakt zich sterk voor financiële stabiliteit en draagt daarmee bij aan een duurzame welvaart in Nederland. De rapporten [‘Duurzaam beleggen in de Nederlandse pensioensector’](#) en [‘Tijd voor Transitie’](#) uit 2016 markeren het startpunt voor DNB om in haar missie en visie ook te kijken naar klimaatgerelateerde risico’s. In het eerstgenoemde rapport zag DNB dat duurzaam beleggen bij pensioenfondsen als onderdeel van risicobeheersing én van toekomstgericht investeringsbeleid op de agenda kwam. In ‘Tijd voor Transitie’ concludeerde DNB dat de energietransitie een van de belangrijkste lange termijn-uitdagingen is voor de economie en dat een stabiel en voorspelbaar klimaatbeleid bijdraagt aan een tijdige en beheerste transitie naar een duurzame economie. In haar rol als toezichthouder ziet DNB dat klimaatverandering en de transitie naar een duurzame economie ook prudentiële risico’s met zich mee brengen voor de financiële sector. Het is daarom van belang dat de financiële sector tijdig stappen zet om deze risico’s te adresseren. Ook hiervoor is stabiel en voorspelbaar klimaatbeleid van belang.

Dit *position paper* vat de resultaten samen van verschillende DNB rapporten van de afgelopen jaren op het gebied van klimaat- en duurzaamheidsrisico’s, en beschrijft hoe deze kennis vervolgens wordt geïntegreerd in de toezichtaanpak van DNB. Daarnaast gaat het paper in op het belang van voorspelbaar beleid en transparantie voor een succesvolle transitie naar een duurzame economie. Ten slotte benadrukt het paper het belang van internationale samenwerking en een internationale aanpak.

DNB Publicaties

Sinds het rapport ‘Tijd voor Transitie’ heeft DNB verschillende stappen gezet ten aanzien van de identificatie van en het toezicht op duurzaamheidsrisico’s, onder andere met de publicatie van verschillende rapporten. In het rapport [‘De Nederlandse financiële sector veilig achter de dijken?’](#) focuste DNB op de impact van klimaatgerelateerde risico’s op de Nederlandse financiële sector en onderscheidde daarin (i) fysieke risico’s en (ii) transitierisico’s. Fysieke risico’s zijn de risico’s als gevolg van klimaatgerelateerde schade, zoals extreem weer of overstromingen. Transitierisico’s ontstaan door het omschakelingsproces naar een klimaatneutrale economie. Een voorbeeld hiervan is de regelgeving die voorschrijft dat elk kantoorpand groter dan 100 m² vanaf 1 januari 2023 minimaal energielabel C moet hebben. Dit kan gevolgen hebben voor de waarde van het onderpand op vastgoed- of hypothecaire leningen. In de [DNB klimaat stresstest](#) wordt de Nederlandse financiële sector onderworpen aan een disruptieve energietransitie en de effecten hiervan. Uit deze stresstest blijkt dat een disruptieve transitie kan leiden tot stevige verliezen voor financiële instellingen. Het rapport [‘Op waarde geschat?’](#) laat zien dat de financiële sector niet alleen geconfronteerd wordt met klimaatgerelateerde risico’s, maar ook met andere ecologische en maatschappelijke uitdagingen. Zo vormen onder andere water- en grondstoffenschaarste, verlies van biodiversiteit en mensenrechtencontroverses risico’s voor de financiële sector.

Integratie klimaat- en milieurisico’s in DNB-taken

De bovenstaande rapporten hebben geleid tot een volgende stap, namelijk het incorporeren van klimaatgerelateerde risico’s in onze toezichtspraktijk. DNB heeft een *‘good practice’* document en Q&A’s gepubliceerd voor de [verzekeringssector](#) en voor de [bankensector](#) ter consultatie aangeboden. Voor de pensioensector is een [factsheet](#) gepubliceerd. Deze documenten bieden handvatten vanuit DNB voor verdere integratie van klimaatgerelateerde risico’s in de governance, het risicomanagement en rapportages van deze instellingen. De documenten dragen bovendien bij aan de kennisontwikkeling over duurzaamheidsrisico’s. Het verbeteren van de beschikbaarheid van data is een volgende cruciale stap die DNB wil nemen.

DNB is naast toezichthouder uiteraard ook centrale bank en staat hierin een actief *‘practice what you preach’* beleid voor. Om deze reden heeft DNB maart 2019 als eerste centrale bank de *Principles for Responsible Investment* (PRI) ondertekend. Met de ondertekening van de PRI committeert DNB zich aan de integratie van zes *environmental, social en governance* (ESG) principes in het beheer van haar reserves. MVO sluit naadloos aan bij de missie van DNB. Als centrale bank, toezichthouder en resolutieautoriteit zet DNB zich immers in voor een financieel systeem dat bijdraagt aan duurzame welvaart.

Voorspelbaar beleid

Een gemene deler in de publicaties van DNB op gebied van duurzaamheid is het belang van een tijdig, stabiel en voorspelbaar beleid. Duidelijke doelstellingen en transitiepaden, zoals deze voor klimaatgerelateerde risico's zijn geformuleerd in het VN-klimaatakkoord van Parijs, zullen bijdragen aan een voorspelbare transitie, en het minimaliseren van financiële en economische schokken en daarmee het verminderen van financiële risico's. Hierin heeft DNB als toezichthouder, maar ook de financiële sector zelf, de overheid nodig. Naar aanleiding van het genoemde rapport 'Op waarde geschat?' valt dan ook aan te bevelen ook voor andere ecologische en maatschappelijke uitdagingen duidelijke doelstellingen te formuleren.

Transparantie

Voor de beheersing van duurzaamheidsrisico's door de financiële sector is het van groot belang dat de kwaliteit en kwantiteit van duurzaamheidsdata verbetert. Hiertoe moet informatie over duurzaamheidsaspecten, zowel kansen als risico's, beter worden ontsloten in de gehele rapportageketen. Enerzijds is het van belang dat de overheid en overige publieke instellingen, waaronder centrale banken, meer duurzaamheidsdata verzamelen, analyseren en publiceren en zo bijdragen aan de beschikbaarheid van betrouwbare data. Te denken valt aan data over investeringen en desinvesteringen die gepaard gaan met de energietransitie, of data over de uitzettingenmix van de financiële sector (bruin, grijs, groen). Anderzijds moeten duurzaamheidsrapportages van zowel financiële, als niet financiële bedrijven worden verbeterd. In dat kader speelt ook de accountant een grote rol. DNB verwelkomt in dit kader het klimaatcommitment dat vanuit de financiële sector onder het Klimaatakkoord is afgegeven om het CO₂-gehalte van hun relevante financieringen en beleggingen te meten en hierover te rapporteren.

Verbeterde publicatie van duurzaamheidsinformatie moet gepaard gaan met regelgeving die zorgt voor geharmoniseerde duurzaamheidsdefinities en transitiepaden. DNB ondersteunt in dit kader dan ook het classificatiesysteem (taxonomie) voor groene activiteiten waar recent een voorlopig akkoord over is bereikt. Dat is een belangrijke eerste stap, verdere stappen zijn nodig. Zo zou moeten worden onderzocht of een uitbreiding van de taxonomie naar 'bruine' economische activiteiten zou kunnen bijdragen aan de beheersing van klimaatgerelateerde risico's door de financiële sector. Daarnaast dient gekeken te worden of regelgeving voor instellingen gedetailleerd genoeg is om betrouwbare rapportages mogelijk te maken. In dat kader zou het goed zijn als kan worden bezien of de huidige niet-bindende richtsnoeren die bijgevoegd zijn bij de Europese richtlijn 'niet-financiële rapportage' op termijn bindend zouden kunnen worden verklaard. Hierbij is het raadzaam om in te zetten op accountingstandaarden die voorzien in de behoefte aan betrouwbare data over duurzaamheidsaspecten. Om voor meer transparantie op het gebied van duurzaamheid in de financiële sector te komen, is het van belang dat regelgeving, uitvoering, toezicht en handhaving op elkaar afgestemd worden.

Samenwerking

De transitie naar een duurzame economie vraagt om een gezamenlijke en convergerende inspanning van alle relevante actoren. Om de aandacht voor duurzame financiering in de financiële sector te vergroten en de samenwerking te stimuleren heeft DNB in 2016 het Platform voor Duurzame Financiering (PvDF) opgericht. Dit Platform brengt de financiële sector, overheid, academia en toezichthouders samen. Het PvDF zal tevens ondertekenaars van het klimaatcommitment platform bieden om onderling kennis en ervaringen te delen bij het meten van het CO₂-gehalte van hun relevante financieringen en beleggingen.

Ook internationaal gezien krijgt de impact van klimaatverandering meer aandacht in de financiële sector. DNB is een van de oprichters en de eerste voorzitter van het *Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System* (NGFS), een wereldwijd samenwerkingsverband van centrale banken en toezichthouders. Het netwerk beoogt de rol van het financiële systeem te vergroten bij het verbeteren van de beheersing van klimaatgerelateerde risico's en waar mogelijk belemmeringen voor groene investeringen weg te nemen. In twee jaar tijd is het ledenaantal gegroeid van acht tot 54 leden en 12 waarnemers. DNB ziet dergelijke intensieve samenwerkingsverbanden als cruciaal om klimaatgerelateerde risico's voor de financiële sector te adresseren. Ook internationaal kunnen slagen gemaakt worden in de beschikbaarheid van data en een hogere datakwaliteit. Dit alles leidt tot internationaal consistente standaarden.